

Osavuositarkastus 30.6.2024

Sivistys- ja hyvinvointilautakunta 3.9.2024 § 66

1. Sisällys

1.	Sivistys- ja hyvinvointilautakunta	2
1.1	Strategiset tavoitteet	3
1.2	Riskit	5
2.	Sivistys- ja hyvinvointitoimialan hallinto	7
3.	Varhaiskasvatus-vastuualue	8
4.	Perusopetus ja lukiokoulutus-vastuualue	10
5.	Kulttuuri ja vapaa-aika-vastuualue	12
5.1	Uimahalli	18

1. Sivistys- ja hyvinvointilautakunta

Lautakunnan tehtävänä on edistää iisalmelaisten hyvinvointia ja sivistystä tarjoamalla monipuolisia ja nykyaikaisia koulutus- ja varhaiskasvatuspalveluja sekä vahvistaa alueen kulttuuriperintöä ja iisalmelaisten yhteenkuuluvaisuutta tarjoamalla monipuolisia terveyttä ja hyvinvointia edistäviä kulttuuri- ja vapaa-aikapalveluja.

Varhaiskasvatuspalvelujen tavoitteena on tukea lapsen oppimisen edellytyksiä ja edistää elinikäistä oppimista ja koulutuksellisen tasa-arvon toteuttamista inklusiivisten periaatteiden mukaisesti. Varhaiskasvatus on suunnitelmallinen ja tavoitteellinen kasvatuksen, opetuksen ja hoidon muodostama kokonaisuus, jossa painottuu erityisesti pedagogiikka.

Perusopetuksen ja lukiokoulutuksen tavoitteena on annetuilla resursseilla kasvattaa yhteiskunnan jäseniä, joilla on hyvät ja monipuoliset tiedot, taidot sekä asenteet jatko-opintoihin, elämänhallintaan ja elinikäiseen oppimiseen. Ruokapalveluiden tehtävänä on valmistaa taloudellisesti maukasta, ravitsevaa ja laadukasta ruokaa koulujen sekä päiväkotien asiakkaille.

Kulttuuripalveluiden tavoitteena on edistää alueen asukkaiden hyvinvointia tuottamalla, tukemalla ja edistämällä monipuolista kulttuuritoimintaa.

Kirjaston tehtävä on tarjota pääsy aineistoihin, tietoon ja kulttuurisisältöihin, edistää lukemista ja kirjallisuutta sekä ylläpitää monipuolista ja uudistuvaa kokoelmaa. Iisalmen kansalaisopisto tarjoaa vapaan sivistystyön opetusta kaikille kuntalaisille ja Ylä-Savon musiikkiopisto laajan oppimäärän mukaista taiteen perusopetusta musiikissa.

Liikuntapalvelujen tärkeimpänä tavoitteena on liikunnallisen elämäntavan, terveyden ja hyvinvoinnin edistäminen. Nuorisopalveluiden tavoitteena on nuorten kasvun ja itsenäistymisen tukeminen sekä nuorten osallisuus- ja vaikuttamismahdollisuuksien lisääminen.

1.1 Strategiset tavoitteet

Toteutui
Toteutui osittain
Ei toteutunut

Tavoite	Toimenpide	Mittarit	Toteuma 30.6.	Tila
Inspiroiva Iisalmi				
Olemme hyvinvointia ja osaamista aktiivisesti kehittävä kaupunki, jossa toimintaa uudistetaan rohkeasti kouluttamalla henkilöstöä, tarjoamalla uusia palveluja sekä olemalla mukana kokeiluissa.	Vapaa-aikatoimien ja palvelujen merkitys asukkaiden tekemisessä ja kokemisessa.	Kulttuurikeskuksen kävijämäärä Uimahallin kävijämäärä Musiikki ja kansalaisopiston opiskelijamäärät Nuorisotila Luukun kävijämäärä Kävijämäärät pysyvät vähintään edellisvuoden tasolla.	152 401 105 245 1 628 4 239	
Osallistamme käyttäjäryhmät ja kolmannen sektorin mukaan palveluiden suunnitteluun ja viestimme palvelutarjonnastamme aktiivisesti ja monikanavaisesti	Kolmatta sektoria hyödynnetään palvelujen tuottamisessa sopimusperusteisesti.	Sopimusten määrä vähintään edellisvuoden tasolla.	4h siirrettiin sopimusperusteisiin avustuksiin	
Edistämme kuntalaisten hyvinvointia kannustamalla omatoimiseen liikunnan ja kulttuurin harrastamiseen sekä tarjoamalla monipuoliset ja saavutettavat kulttuuri- ja vapaa-ajan palvelut yhteistyössä kolmannen sektorin kanssa	Arjen hyvinvointia edistävät elintavat lisääntyvät kaikissa ikäryhmissä ja huomioidaan kaikissa palveluissa.	Nuorten alkoholinkäyttö ja tupakointi / tulos on parempi kuin edellisessä kouluterveyskyselyssä.	1,9 % (2023), 2,2 (2021) Käyttää alkoholia viikoittain, 8. ja 9. lk oppilaista. 3,6 % (2023), 1,5 % (2021) Käyttää alkoholia viikoittain, lukion 1. ja 2. lk oppilaista 12,6 % (2023), 12,0 (2021) käyttää päivittäin jotain tupakkatuotetta tai sähkösavuketta 8. ja 9. lk oppilaista.	

		Tuntee itsensä yksinäiseksi/ tulos on parempi kuin edellisessä kouluterveyskyselyssä.	0,7 % (2023), 0,7 % (2021) Tupakoi päivittäin, 1. ja 2. lk oppilaista 12 % (2023), 15 % (2021) tuntee itsensä yksinäiseksi 8. ja 9. lk oppilaista. 14 % (2023), 16 % (2021) Tuntee itsensä yksinäiseksi, lukion 1. ja 2. lk oppilaista	
Tavoite	Toimenpide	Mittarit	Toteuma 30.6.	Tila
Inspiroiva Iisalmi				
Edistämme kuntalaisten hyvinvointia kannustamalla omatoimiseen liikunnan ja kulttuurin harrastamiseen sekä tarjoamalla monipuoliset ja saavutettavat kulttuuri- ja vapaa-ajan palvelut yhteistyössä kolmannen sektorin kanssa	Perheiden ja lasten liikkumisen edistäminen (hallitusohjelmassa) sekä lasten ja nuorten tasa-arvoisen kulttuuriosallistumisen mahdollistaminen.	Kaikilla lapsilla ja nuorilla on vähintään yksi harrastus / kouluterveyskysely. Kansalaisopiston opiskelijamäärä vähintään edellisvuoden tasolla. Kulttuurikasvatussuunnitelmat käytössä.	94 % 8. ja 9. lk ja 98 % lukion 1. ja 2. lk harrastaa jotain väh. 1 krt/vko, 84 % 4. ja 5. lk oppilaista harrastaa jotakin vähintään yhtenä päivänä viikossa. Kansalaisopisto ok Kulttuurikasvatussuunnitelmat ovat käytössä.	
Huomioimme väestörakenteen muutokset ennakoivasti palvelutarjonnan kehittämisessä eri ikätasolle ja kohderyhmille	Ikäihmisten kulttuuri- ja liikuntapalvelujen kehittäminen ja saatavuuden parantaminen.	Uusia toimintamalleja otettu käyttöön kirjasto- ja kulttuuripalveluissa vähintään 2 kappaletta. Ikäihmisten kulttuurisuunnitelmat käytössä. Myytyjen seniorikorttien määrässä kasvua 5 %.	Kirjastossa yhteistyökokeilu PSHVA etäryhmätoiminnan kanssa. Kulttuurisuunnitelmase litytys valmistunut. Kasvu 36 %	

Tavoite	Toimenpide	Mittarit	Toteuma 30.6.	Tila
Inspiroiva Iisalmi				
Kehitämme uusia yritysälhtöisiä koulutusmalleja ja toimimme aktiivisesti ammatillisen koulutuksen ja korkeakoulutusmahdollisuuksien lisäämiseksi alueella yhteistyössä oppilaitosten kanssa	Yrittäjyyskasvatusta toteutetaan varhaiskasvatuksesta toiselle asteelle. Toisen asteen yhteistyötä (MAHIS) kehitetään ja siitä tiedotetaan laajemmin.	Nuorten yrittäjien (NY) määrä säilyy vähintään edellisvuoden tasolla. Osallistuvien määrä säilyy vähintään edellisvuoden tasolla.	Toteutui Toteutui	
Teemme päätöksiä, joilla turvataan perheiden, lasten ja nuorten mahdollisuudet turvalliseen kasvuun ja hyvään oppimiseen	Turvataan kolmannen sektorin toimintaedellytykset hyvinvoinnin edistämiseksi.	Avustusmäärärahat ovat vähintään edellisvuoden tasolla.	Toteutui	
Teemme päätöksiä, joilla turvataan perheiden, lasten ja nuorten mahdollisuudet turvalliseen kasvuun ja hyvään oppimiseen	Koulut, päiväkodit ja muut toimitilat ovat viihtyisiä ja innostavat oppimaan.	Kouluterveyskysely Lapset ja nuoret pitävät koulunkäynnistä enemmän kuin Suomessa keskimäärin.	Toteutui osittain. Suomi/Iisalmi 4.-5. lk 73/74 % 8.-9. lk 52/50 % lukio 1.-2. 62/78 %	

1.2 Riskit

Ei toteutumassa
Riski kasvanut
Riski toteutui

Riskin kuvaus ja mahdollinen vaikutus	Ennakoivat toimenpiteet riskin hallintaan	Korjaavat toimenpiteet riskin toteutuessa	Tila
Kiinteistöjen heikko kunto tai viat vaikuttavat toiminnan järjestämiseen.	Säännölliset kuntotarkastukset/katselmukset. Ilmoituksen ongelmista kiinteistönhuoltojärjestelmään.	Uusien/korvaavien toimitilojen hankkiminen	
Toimitilojen heikko kunto vaikuttaa palvelutuotannon imagoon.	Aktiivinen tiedotus korjaustoimenpiteistä.	Aktiivinen ote/ toiminta ongelman ratkaisussa ja niistä tiedottamisessa	

Riskin kuvaus ja mahdollinen vaikutus	Ennakoivat toimenpiteet riskin hallintaan	Korjaavat toimenpiteet riskin toteutuessa	Tila
Työskentelyn olosuhteista johtuvat tai työtehon merkittävät heikkenemiset / sairaslomat	Ennaltaehkäisy, varhainen puuttuminen, ikäohjelma, aktiivisen tuen toimintamalli	Yhteistyö työterveyden ja työsuojelun kanssa, työnkierto, työaikajoustot, TYKY-toiminta.	
Yksikön palvelutuotanto joudutaan keskeyttämään mm. omaisuus- tai epidemiavahingon vuoksi.	Omavalvonta toteutetaan ohjeiden mukaisesti. Kunnossapito säännönmukaista. Henkilöstön koulutuksesta huolehditaan.	Toiminnan uudelleen järjestäminen.	
Tietojärjestelmiin liittyvissä rekisterin ylläpidossa ei onnistuta ja salassapidettäviä tietoja vuotaa ulkopuolisille.	Pääkäyttäjien osaamistaso pidetään koulutusten avulla korkeana. Henkilöstöä koulutetaan tietoturvan ja lainsäädännön osalta säännöllisesti. Käyttöoikeuden tarkastetaan säännöllisesti.	Tehdään tarvittavat tietoturvailmoitukset.	
Pätevyysvaatimukset täyttävää henkilöstöä ei saada hakemaan avoimia työtehtäviä	Osallistutaan erilaisiin rekrytointitilaisuuksiin sekä markkinoidaan lisälmen kaupunkia hyvänä asuinpaikkana ja työnantajana.	Palkataan epäpäteviä määräaikaaisesti ja laitetaan paikka uudelleen hakuun.	
Väkivaltainen asiakas / henkilö toimipisteessä.	Kartoitetaan tehtävät, joissa väkivaltatilanteita voi sattua. Koulutetaan henkilöstöä. Hankitaan hälytysjärjestelmiä.	Järjestetään kriisiapua.	
Syntyvyyden alenemiseen ei reagoida riittävästi palvelutuotannossa.	Palvelutarpeen mahdollinen väheneminen huomioidaan investoinneissa, rekrytoinneissa ja toiminnan suunnittelussa.	Palvelutuotannon sopeuttaminen kysyntään.	

2. Sivistys- ja hyvinvointitoimialan hallinto

Tilivelvollinen: toimialajohtaja

Talous

3000 Sivistys- ja hyvinvointitoimialan hallinto	TA 2024	TA2024 muutos	TA+muutos 2024	Toteutunut 2024	Jäljellä 2024	Tot %
Toimintatuotot	-	-	-	-	-	0
Henkilöstökulut	- 375 300	- -	375 300 -	183 420 -	191 880	48,9
Toimintakulut	- 565 000	- -	565 000 -	286 527 -	278 473	50,7
Toimintakate	- 940 300	- -	940 300 -	469 948 -	470 352	50,0
Muut laskennalliset kustannukset	- 2 053 700	- -	2 053 700 -	1 027 090 -	1 026 610	50,0
Laskennalliset tuotot	2 618 500	-	2 618 500	1 309 494	1 309 006	50,0
Tehtävän kokonaiskustannukset	- 375 500	- -	375 500 -	187 544 -	187 956	49,9

Toimintasuunnitelman toteutuminen

Sivistys- ja hyvinvointitoimialan hallintoon kuuluvat lautakunta, hyvinvointijaosto, toimialajohtaja sekä vastuualueiden johtajat. Osa kustannuksista kohdistetaan toimintayksiköihin vyörytyserinä.

Sivistys- ja hyvinvointitoimiala myöntää vuosittain avustuksia iisalmelaisille rekisteröityneille yhdistyksille sivistys- ja hyvinvointilautakunnan päättämien (24.2.2023 §10) avustusten myöntämisperusteiden mukaisesti. Vuoden 2024 avustussumma on 371 100 euroa ja myönnettyistä avustuksista on 30.6.2024 mennessä maksettu 58,2 %.

3. Varhaiskasvatus-vastuualue

Tilivelvollinen: varhaiskasvatusjohtaja

Talous

3100 Varhaiskasvatus	TA 2024	TA2024 muutos	TA+muutos 2024	Toteutunut 2024	Jäljellä 2024	Tot %
Toimintatuotot	511 400	-	511 400	429 483	81 917	84,0
Henkilöstökulut	- 5 996 700	-	- 5 996 700	- 3 033 011	- 2 963 689	50,6
Toimintakulut	- 7 832 300	-	- 7 832 300	- 4 013 036	- 3 819 264	51,2
Toimintakate	- 13 317 600	-	- 13 317 600	- 6 616 564	- 6 701 036	49,7
Poistot ja arvonalentumiset	- 10 400	-	- 10 400	- 3 691	- 6 709	35,5
Muut laskennalliset kustannukset	- 839 000	-	- 839 000	- 463 345	- 375 655	55,2
Laskennalliset tuotot	-	-	-	43 845	43 845	*****
Tehtävän kokonaiskustannukset	-14 678 400	-	- 14 678 400	- 7 469 238	- 7 209 162	50,9

Toimintasuunnitelman toteutuminen

Lapsella on subjektiivinen oikeus varhaiskasvatukseen, jota tulee saada perheen tarpeen mukaan myös iltaisin, öisin ja viikonloppuisin. Varhaiskasvatuslaki säätelee varhaiskasvatustoiminnan tavoitteet. Toiminnassa tulee huomioida lapsen etu.

Orpon hallitusohjelman mukaisesti varhaiskasvatuksen asiakkaiden terveyden, hyvinvoinnin ja tasa-arvon edistämiseksi, kehittämisalueina olivat varhainen puuttuminen ja vanhemmuuden tukeminen sekä liikunta- ja kulttuurikasvatuksen kehittäminen. Varhaiskasvatuksen henkilöstöä koulutettiin Ihmeelliset vuodet- menetelmäosaajiksi ja varhaiskasvatuksen liikkumissuunnitelman tekeminen aloitettiin yhteistyössä liikuntapalveluiden kanssa toimenpiteinä hallitusohjelmaan kirjatuille tavoitteille.

Lapsimäärän väheneminen syntyvyyden alenemisen myötä noudatti suunnitelmavuosien ennustetta. Ennakointina lapsimäärän vähenemiseen päivitettiin perusopetuksen ja varhaiskasvatuksen palveluverkkosuunnitelma sekä tehtiin talous- ja henkilöstösuunnitelmat vastaamaan vähenevää palveluntarvetta.

Perusopetuslain (§ 26a) mukaan lapsen on osallistuttava ennen oppivelvollisuuden alkamista vuoden kestävään esiopetukseen tai muuhun esiopetuksen tavoitteet saavuttavaan toimintaan. Kunnan on osoitettava esiopetuspaikka jokaiselle lapselle. Esiopetus toteutetaan

opetushallituksen hyväksymien esiopetussuunnitelman perusteiden ja sen mukaan laaditun Iisalmen kaupungin esiopetussuunnitelman pohjalta.

Koulujen erilliset esiopetusryhmät tekivät joustavaa VIRTATA-toimintaa esi- ja alkuopetuksen yhteistyönä. Esiopetuksessa uudistettiin ja vahvistettiin valmistavan opetuksen ja opiskeluhoollon käytänteitä.

Orpon hallitusohjelman mukaisesti selkiytettiin varhaiskasvatuksen sosionomin roolia luomalla neljä varhaiskasvatuksen sosionomin vakanssia ja ottamalla käyttöön varhaiskasvatuksen sosionomin tehtäväkuva ja tehtäväkohtainen palkkaus.

Varhaiskasvatus kehitti lapsiperheiden hyvinvointia edistäviä palveluja monitoimijaisesti yhdessä lasten ja perheiden sekä eri hallinnonalojen viranomaisten, järjestöjen ja yhdistysten kanssa. Avoimen varhaiskasvatuksen kokeilun myötä toiminta vakinaistettiin osaksi varhaiskasvatuksen toimintoja. Avoimen varhaiskasvatuksen opettajan tehtävään siirrettiin kaupungin vakituinen ja kelpoinen työntekijä. Avoimen varhaiskasvatuksen yhteistyö Perheentalo Onnin ja Ilonan kanssa monipuolisti lapsiperhepalveluita ja vahvisti monitoimijaista yhteistyötä sekä perheiden osallisuutta toimintojen suunnittelussa ja arvioinnissa.

Lasten liikennepuistossa järjestettiin ohjattua ja maksutonta toimintaa perheille yhteistyössä eri toimijoiden kanssa kuten liikuntapalveluiden kanssa perhejumpaa. Liikennepuistoon palkattiin oman henkilökunnan lisäksi kesätyöntekijöitä (0,5 htv).

4. Perusopetus ja lukiokoulutus- vastuualue

Tilivelvollinen: toimialajohtaja

Talous

3200 Perusopetus ja lukiokoulutus	TA 2024	TA2024 muutos	TA+muutos 2024	Toteutunut 2024	Jäljellä 2024	Tot %
Toimintatuotot	3 877 900	55 825	3 933 725	2 726 597	1 207 128	69,3
Henkilöstökulut	- 16 303 300	- 34 500	- 16 337 800	- 8 234 912	- 8 102 888	50,4
Toimintakulut	- 13 190 400	- 31 825	- 13 222 225	- 6 399 780	- 6 822 445	48,4
Toimintakate	-25 615 800	- 10 500	-25 626 300	- 11 908 095	- 13 718 205	46,5
Poistot ja arvonalentumiset	- 322 800	- -	322 800	- 138 633	- 184 167	42,9
Muut laskennalliset kustannukset	- 1 260 900	- -	1 260 900	- 700 584	- 560 316	55,6
Laskennalliset tuotot	-	-	-	70 134	70 134	*****
Tehtävän kokonaiskustannukset	-31 077 400	- 66 325	- 31 143 725	- 15 403 775	-15 739 950	49,5

Perusopetus

Iisalmen kaupungin 11 peruskoulua tarjosivat opetussuunnitelman mukaista opetusta luokille 1-9. Maahanmuuttajille järjestettiin perusopetukseen valmistavaa opetusta. TUVA-koulutuksen järjesti Ylä-Savon ammattioppilaitos.

Kaikilla perusopetuksen oppilailla oli käytössään henkilökohtainen päätelaite. Uusia oppimisympäristöjä hyödynnettiin kehittämällä pedagogiikkaa niitä hyödyntäväksi.

Esi- ja alkuopetuksen yhteistyötä eli VIRTAToimintaa kehitettiin erityisesti niillä kouluilla, joissa toimi erillinen esiopetusryhmä. Tavoitteena on parantaa varhaista perustaitojen oppimista muodostamalla esiopetuksesta ja perusopetuksen kahdesta ensimmäisestä vuosiluokasta nykyistä yhtenäisempi kokonaisuus.

Perusopetukseen saatujen valtion erityisavustusten käyttö jatkui vuonna 2024 mm. tasa-arvoa edistäviin toimenpiteisiin, korona vaikutusten tasoittamiseen, maahanmuuttotustaisten perusopetuksen oppilaiden tukemiseen sekä yhteisölliseen opiskeluhooltoon.

Koulujen uudisrakentaminen jatkui investointisuunnitelman mukaisesti Soinlahden koulun rakentamisella.

Lukiokoulutus

Lukio on yleissivistävä toisen asteen oppilaitos, johon on mahdollista pyrkiä suoritettuaan perusopetuksen oppimäärän. Lukio antaa kelpoisuuden opintoihin korkea-asteella (yliopistot ja ammattikorkeakoulut) sekä lukion oppimäärään perustuvassa ammatillisessa koulutuksessa.

Iisalmen lyseossa annettava opetus noudattaa nuorille tarkoitettua lukiokoulutuksen opetussuunnitelmaa. Myös aikuisopiskelijat voivat suorittaa lukio-opintoja osallistumalla lähiopetukseen joko varsinaisena opiskelijana tai aineopiskelijana.

Oppivelvollisuus ja sen tuoma opintojen maksuttomuus laajeni syksyllä 2021 toiselle asteelle vuosiluokka kerrallaan. Viimeiset maksullisen lukiokoulutuksen opiskelijat valmistuivat keväällä 2024. Iisalmen lyseossa valtaosa oppimateriaaleista on painettuja oppikirjoja, joiden lainaus tapahtuu Iisalmissa kaupunginkirjastosta. Kaikki tarvittavat lainakirjat on nyt hankittu ja enää tehdään täydennyshankintoja, mikä vähentää jatkossa materiaalikustannuksia.

Lukiokoulutuksen palvelut jatkuvat suunnitelmavuosina ennallaan.

Ruokapalvelut

Koulu- ja varhaiskasvatuksen ateriat valmistettiin Lumakeskus Majakan valmistuskeittiössä sekä Juhani Ahon koulun Kielon keittiössä. Ruojakoon ja astiahuoltoon käytettiin oman henkilökunnan lisäksi ostopalvelua. Sijaisuudet hoidettiin paikallisilla sijaisilla.

Elintarvikkeet hankittiin Sansia Oy:n sopimuksilla ja lähiruokaa tarjottiin kaksi kertaa kevään aikana.

Pohjoismaisten ruokasuositusten mukaisesti lisättiin kasvispainotteisia ateriakokonaisuuksia.

Käytössämme on Sydänmerkin saaneita ruokaohjeita, joka varmentaa asiakkaalle, että ruoka on ravitsemussuositusten mukaista, monipuolista ja maukasta.

Yläkoulujen oppilaille annettiin maksuton aamupala ja välipala.

Ruokapalvelulle suunnattu Teknologiasta tehoja ruokapalveluihin hanke ei toteutunut 1.1.2024 – 31.10.2026. Hankkeen tavoitteena olisi ollut mm. keventää manuaalisia työvaiheita teknologian avulla sekä toimialan veto- ja pitovoimaa.

Suunnitelmavuosina 2024 ja 2025 tapahtuu oppilas- ja päiväkotien lapsien ruokailijamäärissä muutoksia. Kesällä 2025 oppilasmäärä peruskouluissa putoaa sadalla ja varhaiskasvatuksessa syntyvyyden vähentymisen myötä noin 70 lapsella.

5. Kulttuuri ja vapaa-aika-vastuualue

Tilivelvollinen: kulttuuri- ja vapaa-aikajohtaja

Talous

3400 Kulttuuri- ja vapaa-aikapalvelut (sis. uimahallin)	TA 2023	TA2023 muutos	TA+muutos 2023	Toteutunut 2023	Jäljellä 2023	Tot %
Toimintatuotot	1 850 900	- 176 200	1 674 700	1 191 820	482 880	71,2
Toimintakulut	- 6 419 000	- 22 100	- 6 441 100	- 3 178 526	- 3 262 574	49,3
Henkilöstökulut	- 3 461 200	- 22 700	- 3 483 900	- 1 722 573	- 1 761 327	49,4
Toimintakate	- 8 029 300	- 221 000	- 8 250 300	- 3 709 279	- 4 541 021	45,0
Poistot ja arvonalentumiset	- 164 700	- -	- 164 700	- 30 732	- 133 968	18,7
Muut laskennalliset kustannukset	- 515 700	- -	- 515 700	- 258 079	- 257 621	50,0
Laskennalliset tuotot	-	-	-	139	139	*****
Tehtävän kokonaiskustannukset	- 10 560 600	- 44 800	- 10 605 400	- 5 189 771	- 5 415 629	48,9

Toimintasuunnitelman toteutuminen

Kulttuuri ja vapaa-aika -vastuualueen muodostaa kansalais- ja musiikkiopisto, kirjasto- ja kulttuuripalvelut sekä liikunta- ja nuorisopalvelut. Uimahalli kuuluu liikunta- ja nuorisopalvelujen alle. Uimahallia sitoo valtuustoon nähden toimintakate. Vastuualueen yhteisinä kehittämiskohteina vuodelle 2024 olivat muun muassa terveyden ja hyvinvoinnin edistäminen, järjestöyhteistyö, Elämäni kunnossa -toimenpiteet sekä lasten ja nuorten monipuoliset harrastusmahdollisuudet. Erityis- ja hankeavustusten merkitys palvelujen kehittämisessä on ollut merkittävä. Kulttuuri- ja vapaa-aikapalveluihin on sijoittunut myös osallisuus- ja hyvinvointikoordinaattorin tehtävä. Koordinaattori on vastannut koko kaupungin terveyden ja hyvinvoinnin edistämisestä laaditun tehtäväkuvan mukaisesti. Kulttuuri- ja vapaa-aika-vastuualueelle kuuluu kaikki kaupungin harkinnanvaraiset avustukset tapahtuma-avustuksia lukuun ottamatta.

Kansalais- ja musiikkiopisto

Iisalmen kansalaisopisto on tarjonnut vapaan sivistystyön opetusta kaikille kuntalaisille. Opiston tarjonnassa ovat korostuneet kädentaitojen ylläpito ja kehittäminen, Iisalmen kansalaisopisto on tarjonnut vapaan sivistystyön opetusta kaikille kuntalaisille. Opiston tarjonnassa ovat korostuneet kädentaitojen ylläpito ja kehittäminen sekä kieltenopetus. Maahanmuuttajien ensikosketus suomen kieleen tapahtuu useimmiten kansalaisopistossa.

Kansalaisopisto järjestänyt kevään aikana kolme valtakunnallista Yleistä kielitutkintoa (YKI) suomen kielessä.

Iisalmen kansalaisopistossa on myös jatkettu valtion rahoittamaa suomen kielen kotoutumiskoulutusta. Kansalaisopiston koulutukseen ohjataan lukutaidottomat ja alhaisen lähtötason opiskelijat. Opiskeluun kuuluu itseopiskelun lisäksi lähiopetusta neljä tuntia päivittäin, 20 h/vk. Opetukseen on saatu valtionapu kahdelle opettajalle. Opetuksessa on vuonna 2024 kaksi tasoryhmää ja yli kaksikymmentä opiskelijaa.

Kaksi kansalaisopiston opettajaa on osallistunut keväällä täydennyskoulutukseen Euroopassa Erasmus+ rahoituksen turvin.

Kansalaisopisto järjestänyt kevään aikana kolme valtakunnallista Yleistä kielitutkintoa (YKI) suomen kielessä.

Iisalmen kansalaisopistossa on myös jatkettu valtion rahoittamaa suomen kielen kotoutumiskoulutusta. Kansalaisopiston koulutukseen ohjataan lukutaidottomat ja alhaisen lähtötason opiskelijat. Opiskeluun kuuluu itseopiskelun lisäksi lähiopetusta neljä tuntia päivittäin, 20 h/vk. Opetukseen on saatu valtionapu kahdelle opettajalle. Opetuksessa on vuonna 2024 kaksi tasoryhmää ja yli kaksikymmentä opiskelijaa.

Palveluissa jatketaan monipuolisten palveluiden tuottamista kuntalaisille ja erityistä huomiota kiinnitetään palveluiden saavutettavuuteen ja saatavuuteen. Iisalmen kuvataidekoulu toimii Iisalmen kansalaisopiston alaisuudessa. Esikoululaiset käyvät vuosittain kansalaisopistossa tekemässä keramiikkatyön. Ikäihmisille myönnetään kurssimaksusta 20 % alennus ja 75 vuotta täyttäneiltä ei peritä kurssimaksua. Kansalaisopisto on mukana kirjaston sekä kirjasto- ja nuorisopalvelujen kanssa Erasmus+ hankkeessa, jossa tutkitaan keinoja laajentaa asiakaskuntaa palveluja kehittämällä. Kaksi kansalaisopiston opettajaa on osallistunut keväällä täydennyskoulutukseen Euroopassa Erasmus+ rahoituksen turvin.

Ylä-Savon musiikkiopistossa on tarjottu laajan oppimäärän mukaista taiteen perusopetusta musiikissa Iisalmen, Kiuruveden, Pielaveden, Sonkajärven ja Vieremän kunnissa. Pääaineisia opiskelijoita on ollut yhteensä 274 ja muskarilaisia 115 muskarilaiselle. Iisalmissa piano-opiskelijat valitaan vasta syksyllä, mutta kaikki muut hakijat on pystytty sijoittamaan ryhmä- tai yksityisopetukseen.

Torstaiklassiset-konserttisarjassa, on toteutettu keväällä kuusi konserttia, Ylä-Savo sinfonieta on konsertoinut kahdella ohjelmalla ja Ylä-Savon viihdeorkesterin vei yleisön elokuvien maailman.

Opistot ovat pystyneet vastaamaan koronan jälkeen elpyneeseen kysyntään ja edelleen kehittämään palvelujaan kaikille ikäryhmille sekä myös muita heikommassa asemassa oleville kuntalaisille. Molemmat opistot saavat ERASMUS+ rahoitusta ja kevään aikana on tehty opiskelijoiden ja opettajien matka Saksaan sekä kahden kansalaisopiston opettajan opintomatkat Eurooppaan.

Kirjasto- ja kulttuuripalvelut

Iisalmen kaupunginkirjasto palvelee kuntalaisia laadukkailla kokoelmilla, osaavalla asiakas- ja tietopalvelulla, toimivilla tiloilla ja monipuolisilla tapahtumilla. Tavoitteena on tarjota yhdenvertaisia mahdollisuuksia sivistykseen, kulttuuriin, tietoon, oppimiseen ja aktiiviseen kansalaisuuteen. Kirjasto edistää ja vahvistaa kaikenikäisten lukutaitoa huomioiden erityisesti lapset ja nuoret. Kirjasto edistää myös yhteiskunnallista ja kulttuurista vuoropuhelua sekä demokratiaa ja sananvapautta.

Iisalmessa kulttuuripalvelut ovat mukana edistämässä, tukemassa ja järjestämässä kulttuuritoimintaa. Keskeisenä tehtävänä on kehittää kulttuurin toimintaympäristöä mm. hankkeilla ja yhteistyöverkostoilla. Toiminnan osa-alueita ovat kulttuurin toimintaedellytysten tukeminen ja järjestöyhteistyö, Kulttuurikeskuksen tilojen hallinnointi, vuokraus ja palvelut, tapahtumat Kulttuurikeskuksessa ja Juhani Ahon museolla, museotoiminta, näyttelytoiminta, julkinen taide sekä kaupungin taidekokoelman ylläpito.

Ylä-Savon kirjastoverkko Rutakko otti ensimmäisenä kirjastoverkkona Suomessa käyttöön uuden Curia-kirjastojärjestelmän. Järjestelmäpäivityksen vuoksi kirjaston toiminnassa oli laaja käyttökatko 15.-29.5. Curia-päivityksen yhteydessä uudistettiin myös Rutakon mobiilikirjasto -sovellus. Järjestelmäpäivitysprojektiin osallistui myös Suonenjoki, joka liittyy Rutakko-verkkoon syyskuussa 2024. Iso muutos kirjastokentällä oli myös kuntien yhteisen E-kirjaston avautuminen käyttöön 29.4.2024. Itä-Suomen Aluehallintovirasto myönsi 18.000 euron avustuksen ”Inspiroiva ja ihmeellinen kirjasto – yhdessä uudistuen kohti tulevaisuutta” -hankkeelle, jossa osallistetaan iisalmelaisia kirjaston toimintojen ja palvelujen kehittämiseen palvelumuotoilun menetelmillä. Kirjastossa tehtiin monipuolista yhteistyötä ja järjestettiin monenlaisia tapahtumia ja käyttäjäkoulutuksia eri kohderyhmille alkuvuoden aikana. Toiminnalla mm. edistettiin lukemista, kirjallisuutta ja yhteiskunnallista vuoropuhelua,

tarjottiin erilaisia kulttuurikokemuksia sekä tuettiin yhteisöllisyyttä, osallisuutta ja hyvinvointia.

Valtakunnallisesti kulttuurialalla painotetaan osallisuuden merkitystä sekä kulttuurialan vahvaa ja elinvoimaista perustaa. Iisalmessa on jatkettu prosenttitaideperiaatteen käyttöä, mikä lisää julkisen taiteen saavutettavuutta kuntalaisille ja luo työmahdollisuuksia taiteilijoille. Kesäkuun loppupuolella valmistui Soinlahden koululle Risto Pentikäisen prosenttitaideteos. Kulttuuripalveluiden saavutettavuutta on parannettu tarjoamalla monipuolisesti maksuttomia tilaisuuksia sekä edullisia pääsymaksuja tapahtumiin. Nuorille suunnattu maksuton Iisalmi Hoods -tapahtuma pidettiin koulujen päättäjaislauantaina 1.6. torilla. Tapahtuma tavoitti n. 600 katsojaa, ja se järjestettiin yhteistyössä nuorisopalveluiden kanssa. Kulttuurin toimintaedellytyksiä on vahvistettu tukemalla kulttuuritarjontaa tuottavia yhdistyksiä ja toimijoita. Yhdistysten toiminta-avustusten lisäksi on jaettu kulttuurin kohdeavustuksia uusiin kokeiluihin ja kohteisiin 13 toimijalle. Uusittuja perusopetuksen ja varhaiskasvatuksen kulttuurikasvatusohjelmia on alettu jalkauttaa ja viedä käytäntöön alkuvuoden aikana. Kulttuuripalveluiden ja Ylä-Savon Kotiseutuyhdistyksen yhteistä yhteisamanuenssitoimintaa on jatkettu viisivuotisella jatkohankkeella (2024-2028). Alkuvuoden aikana yhteisamanuenssihankkeessa on painopisteenä ollut Kotiseutumuseon näyttelyuudistus. Juhani Ahon museolla on panostettu markkinointiin ja museon myyntituotteisiin.

Terveyden ja hyvinvoinnin edistämisessä on huomioitu yksikölle asetetut kehittämiskohteet, erityisesti kulttuurikeskuksen tilojen ja palveluiden kehittäminen tulevaan peruskorjaukseen liittyen. Alkuvuoden aikana onkin osallistuttu aktiivisesti peruskorjauksen ja väistötilojen suunnittelukokouksiin. Lisäksi kirjasto- ja kulttuuripalvelut on ollut mukana Erasmus+ -ohjelmassa, jossa on haettu kansainvälistä näkökulmaa Iisalmen kulttuurikeskuksen peruskorjaukseen liittyvään toimintojen uudistamiseen. Liikkuvuusmatkat suuntautuivat Tanskaan, Ruotsiin ja Hollantiin.

Liikunta- ja nuorisopalvelut

Liikunta- ja nuorisopalvelujen toiminnan painopisteenä ovat terveyden ja hyvinvoinnin edistäminen sekä osallisuus, vaikuttaminen ja kuuleminen. Liikuntapalvelut vastaa liikunta- ja nuorisotilojen varauksista, käytön ohjauksesta, viestinnästä, markkinoinnista sekä liikunta-, nuoriso- ja vammaisjärjestöjen tukemisesta. Yhteistyössä eri tahojen kanssa järjestettiin lasten ja nuorten, aikuisväestön, ikäihmisten ja erityisryhmien liikuntaa. Ostopalveluilla tuotettiin mm. ohjattua toimintaa lapsille ja nuorille, aikuisväestölle sekä erityisryhmille.

Terveysten ja hyvinvoinnin edistämiseksi huomioitiin tavoitteiden mukaiset kehittämiskohteet; Elintapaohjaus, Perheliikunnan ja harrastusten sekä Liikuntaolosuhteiden edistäminen. Keskustan rannan uinninvalvontaan palkattiin kaksi rantavalvojaa.

Hallitusohjelman mukainen elintapaohjaus käynnistettiin yhteistyössä Pohjois-Savon hyvinvointialueen kanssa. Syksyllä alkavaa ohjattua liikuntaa kehitettiin keväällä toteutetun asiakaskyselyn perusteella. Varhaiskasvatuksen liikkumishjelman tekeminen käynnistettiin.

Liikunta- ja nuorisotilojen ja alueiden verkosto on laaja ja liikuntapalvelut luo edellytyksiä liikunnan omatoimiseen ja järjestöjen järjestämään toimintaan osallistumalla yhteistyössä teknisen toimen kanssa liikuntapaikkojen ja -ympäristöjen suunnitteluun ja ylläpitämiseen. Liikuntaolosuhteita kehitettiin laaditun Liikuntaolosuhteiden kehittämissuunnitelman mukaisesti. Investointiohjelman mukaisesti käynnistettiin muun muassa Paloisvuoren mattohissin hankinta sekä jatkettiin ulkokuntoilulaitteiden uusimista ulkoilureiteille. Jäähallin oheistilojen rakentaminen käynnistyi. Vuodelle 2025 lisalmelle myönnettiin Suomen Cupin hiihdon osakilpailu. Liikuntatilojen ja -alueiden käyttöasteissa ei tapahtunut merkittäviä muutoksia edellisvuoteen nähden. Perhevuoroissa tapahtui selkeää nousua.

lisalmelaisille liikuntaseuroille toteutettiin kysely keskisuurten kuntien liikuntaviranhaltijoiden verkostossa luodun toimintamallin mukaisesti. Kyselyn tulosten perusteella liikuntaseurat ovat pääsääntöisesti hyvin tyytyväisiä muun muassa vuorojakojärjestelmän toimivuuteen, avustus- ja tukipolitiikkaan ja liikuntaolosuhteisiin. Suurimpina tulevaisuuden haasteina koettiin vapaaehtoistyön väheneminen, nuorten drop out -ilmiö, lasten ja nuorten liikuntataitojen heikkeneminen sekä harrastamisen korkeat kustannukset. Noin 50 % kyselyyn vastanneista liikuntajärjestöistä on alkanut kehittämään seurojen välistä yhteistyötä.

Nuorisopalvelujen kokonaisuus muodostui perusnuorisotyöstä, koulunuorisotyöstä, ohjaamotoiminnasta ja etsivästä nuorisotyöstä. Lisäksi poliisin Ankkuri-tiimissä on kuuden Ylä-Savon kunnan yhdessä palkkaama nuorisotyöntekijä, joka on työsuhteessa lisalmen kaupunkiin. lisalmi on myös mukana yhdeksän Savon kunnan yhteisessä savolaisille nuorille suunnatussa Point-sivustossa, jossa nuorille on tarjolla ajankohtaista tietoa kuntien nuorisopalveluista. Tila- ja ryhmätoimintaa tarjottiin kolmella tilalla sekä tapahtumia ja kursseja järjestettiin nuorten toiveiden mukaan. Pääosa nuorisopalvelujen toiminnasta keskittyi linja-autoaseman tiloihin Ohjaamon muutettua vuoden alussa saman katon alle ja Luukun muutettua linja-autoaseman aulaan. Etsivässä nuorisotyössä jatkettiin yhteistyösopimusta Vieremän kanssa. Nuorisopalvelut organisoii nuorten vaikuttajaryhmä

lisalmen nuorisoneuvosto INN:n toimintaa. Ohjaamon muutettua linja-autoaseman tiloihin, ohjaamopalvelujen saavutettavuus parani ja se näkyi asiakasmäärän lisääntymisenä. Twist-kesätyötoiminnalla opetetaan nuorille työelämätaitoja käytännön työtehtäviä tehden. Edellisvuosiin verrattuna twist-kesätyöntekijöiden työmotivaatiossa ja käyttäytymisessä havaittiin muutosta huonompaan suuntaan. lisalmen nuorten ohjaus- ja palveluverkosto (monialainen työryhmä) toimii nuorten hyvinvoinnin edistämiseksi sekä vastasi myös oppilashuollon ohjausryhmän tehtävästä. Jalkautumista nuorten kokoontumispaikoille lisättiin nuorten levottoman käyttäytymisen takia.

Hanketoiminnalla vahvistettiin liikunta- ja nuorisopalvelujen kehittämistä. Yläkoulussa työskenteli yksi koulunuorisotyöntekijä ja lisäksi kahdella alakoululla oli yksi koulunuorisotyöntekijä AVIn hankeavustuksella 6/24 saakka. Uutta alakouluille suuntautuvaa koulussa tehtävän nuorisotyön hanketta valmisteltiin ja myönteinen päätös Tunteet Tutuksi -hankkeesta saatiin kesäkuun lopulla. lisalmen harrastamisen mallin (AVI) hankkeella tavoitettiin etenkin sellaisia oppilaita, joilla ei ole harrastusta. Nuorisopassin kautta tarjottiin maksuttomia etuja 5-9 luokkien oppilaille, joilla tuettiin lasten ja nuorten omatoimista vapaa-ajan harrastamista. Nuorisopassi (FredoApp) laajennettiin koskemaan myös lukiota. Voimaa Vanhuuteen -ohjelmaa jatkettiin yhteistyössä eri toimijoiden kanssa.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen

Kunnilla on lakisääteinen velvoite edistää kuntalaisten hyvinvointia ja terveyttä (Kuntalaki 410/2015, 1 §, 37 § ja Laki sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä 612/2021, 6 §).

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen tehtävä kunnassa on laaja-alainen ja poikkihallinnollinen. Hyvinvointia edistäviä toimia tehdään kunnan kaikilla sektoreilla.

lisalmen hyvinvoinnin edistämisen vuosiraportti 2023 käsiteltiin hyvinvointijaostossa 12.2., sivistys- ja hyvinvointilautakunnassa 20.2., kaupunginhallituksessa 26.2. ja kaupunginvaltuustossa 18.3. Yhdenvertaisuussuunnitelman seurantaraportti hyväksyttiin kaupunginvaltuustossa 18.3. ja lisalmen päihdetilannekatsaus ja ehkäisevän päihdetyön rakenteet ja tehtävät käsiteltiin hyvinvointijaostossa 28.5.

lisalmen kaupungin HYTE-työryhmä seuraa asukkaiden hyvinvointia ja terveyttä. Työryhmän tehtävänä on viedä toimialoille hyvinvointitietoa ja menetelmiä.

Asukkaiden hyvinvointia ja osallisuutta edistettiin Ideoista ihmeiksi - Osallistuvan budjetoinnin keinoin. Asukkaat pääsivät ideoimaan ja äänestämään kohteen, jolla edistetään

asukkaiden hyvinvointia. Osallistuvaan budjetointiin on varattu 100 000 € ja asukkaat valitsivat toteutettaviksi kohteiksi näköalatornin Paloisvuorelle sekä ulkoilmaelokuvatapahtuman.

Yhteistyön kehittäminen eri järjestöjen ja Pohjois-Savon hyvinvointialueen kanssa on hyvinvoinnin edistämistyön keskiössä. Hyvinvointialueen kanssa on osallistuttu vuosittaiseen lakisääteiseen hyte-neuvotteluun.

5.1 Uimahalli

Talous

3640 Uimahalli	TA 2023	TA2023 muutos	TA+muutos 2023	Toteutunut 2023	Jäljellä 2023	Tot %
Toimintatuotot	780 000	- 250 000	530 000	310 268	219 732	58,5
Toimintakulut	- 1 457 700	24 000	- 1 433 700	- 623 211	- 810 489	43,5
Henkilöstökulut	- 500 000	20 000	- 480 000	- 215 912	- 264 088	45,0
Toimintakate	- 1 177 700	-206 000	- 1 383 700	- 528 856	- 854 844	38,2
Poistot ja arvonalentumiset	- 2 200	- -	2 200	- -	2 200	0,0
Muut laskennalliset kustannukset	- 102 600	- -	102 600	- 51 300	- 51 300	50,0
Tehtävän kokonaiskustannukset	-2 062 500	44 000	- 2 018 500	- 890 424	- 1 128 076	44,1

Toimintasuunnitelma

Uuden Iisalmen uimahallin (Saukko) merkitys seudullisena palveluna kaiken ikäisten kansalaisten liikuttajana sekä terveyden ja hyvinvoinnin lisääjänä on merkittävä. Saukon palveluihin kuuluvat allas-, kuntosalin-, kassa- ja kahviopalvelut. Saukon kävijämäärätavoite oli ensimmäiselle täydelle vuodelle yhteensä 170 000 kävijää, josta kuntosalin osuus arvioitiin 40 000. Uimahallia sitoo valtuuston nähden toimintakate. Uudessa hallissa oli kävijöitä ajalla 3.4.2023-2.4.2024 yhteensä 187 591. Ensimmäisen puolenvuoden kävijämäärä vuonna 2024 oli yhteensä 105 245 kävijää, ka 634/pv. Viikonloppujen kävijämäärät lähes kaksinkertaistuivat vanhaan halliin verrattuna. Allasosasto oli auki yhteensä 166 päivää ja kuntosali 177 päivää. Kahvio siirtyi 1.5. omaksi toiminnaksi yrittäjän lopetettua kahvion toiminnan.

Viimeisen hallin ympäristöön tulevat parannukset tehtiin urakoitsijan toimesta kevään aikana. Ensimmäisen vuoden takuuhuolto / vuosihuollon (1kk) aikana tyhjennettiin kaikki altaat ja tarkistettiin mm. laatoitukset, parannettiin hallin turvallisuutta ja viihtyisyyttä lisäämällä mm. kahvion ilmanjäähdytystä, altaiden käsijohteita, savunpoistoa ja korjattiin pieniä kohteita

laatoituksessa. Takuuhuollossa ei noussut esille enää uusia merkittäviä rakennukseen liittyviä korjattavia kohteita.

Altaitten määrät, asiakasturvallisuus, aukioloajat, koulu-uinninopetus ja ohjattu toiminta lisäsivät tilapäisten henkilöstön ja ostopalvelun tarvetta. Hallitusohjelman mukainen elintapaohjaus käynnistetään kuntosalille yhteistyössä Pohjois-Savon hyvinvointialueen kanssa. Asiakastytyvääisyyttä ja hygieniatasoa seurattiin säännöllisesti. Allasvesien valvontasuunnitelma päivitettiin alkuvuodesta yhteistyössä ympäristöterveystarkastajan kanssa. Siivoustason valvonnasta tehtiin erillinen suunnitelma, jossa täsmennettiin sekä siivouksen määrällisiä että laadullisia asioita.